

Kommuner, regioner og staten bruger langt færre penge end budgettet tillader

Offentligt mindreforbrug i 2012 kan ende 10 mia. kr. under budget

Da Økonomisk Redegørelse blev præsenteret i december 2012 var vurderingen, at det offentlige forbrug endte 8 mia. kr. under budgettet for 2012. Margrethe Vestager udtalte i den forbindelse til Jyllands-Posten den 14. december 2012. "Det vil være ærgerligt for kommunerne og for samfundet samlet set, hvis de kommer til at ligge under budgettet igen. For det har konsekvenser. Vi kan se på den samlede vækst i Kongeriget som helhed, at 2012 virkelig ikke blev, hvad vi håbede eller troede på. En af flere årsager er, at det offentlige forbrug er så markant mindre". Den offentlige beskæftigelsesudvikling samt regnskabsrevisioner viser dog, at det offentlige mindreforbrug i 2012 nok ender nærmere de 10 mia. kr., hvilket betyder dæmpet vækst og beskæftigelse i 2012.

af chefanalytiker **Martin Madsen**

14. februar 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Det offentlige mindreforbrug i 2012 kan blive større end Økonomi- og Indenrigsministeriets (ØIM) skøn på 8 mia. kr. og ender formentlig nærmere de 10 mia. kr.
- Baggrunden er, at udgiftsprofilen gennem 2012 synes at være optimistisk i lyset af, at den offentlige beskæftigelse samtidig er faldet gennem årets 10 første måneder. Traditionelt er der en tæt sammenhæng mellem de offentlige forbrugsudgifter og den offentlige beskæftigelse. Desuden har vi set, at der de seneste par år har været systematiske og mærkbare nedjusteringer fra de første foreløbige regnskabsopgørelser til de mere endelige regnskaber.
- I en krisetid er det selvfølgelig vigtigt, at kommunerne ikke bruger penge, de ikke har – men det er altså også vigtigt, at de bruger de penge, som de har. Ellers bremses de væksten i dansk økonomi, og det er præcis det modsatte, vi har brug for nu. Modstykket til det offentlige mindreforbrug i 2012 er, at der er rum for en større vækst i det offentlige forbrug i år inden for rammerne af EU-henstillingen. Det kan bidrage til at holde hånden under beskæftigelsen i 2013, hvis det sikres, at aftalerne holdes.

Kontakt

Chefanalytiker

Martin Madsen

Tlf. 33 55 77 24

Mobil 31 31 59 99

mm@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Det offentlige forbrug i 2012 bliver revideret yderligere ned

Økonomi- og Indenrigsministeriet nedjusterede i december det offentlige forbrug med 8 mia. kr. i 2012 sammenlignet med august på baggrund af foreløbige regnskabstal for de første 3 kvartaler. Det fremgår af tabel 1. Det fordeler sig omtrent med 5 mia. kr. i kommuner, 2 mia. kr. i regioner og 1 mia. kr. i staten.

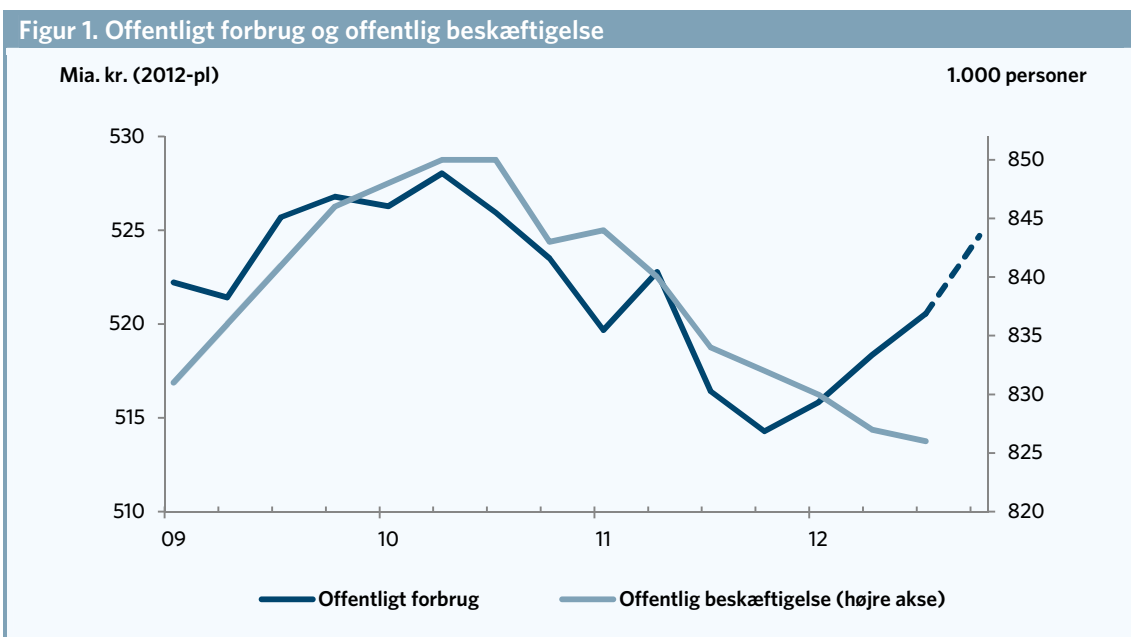
Realvæksten i det offentlige forbrug for 2012 blev derfor nedjusteret fra 1,5 pct. i august-vurderingen til 0,3 pct. december-vurderingen.

Tabel 1. Det offentlige forbrug i 2012. Ændring fra budget og til seneste skøn			
	Budget (ØR, august 2012)	Foreløbige regnskaber (ØR, december 2012)	Ændring fra ØR august til ØR december 2012
Offentligt forbrug 2012, mia. kr.	527,6	519,6	-8,0
Realvækst 2011-2012, pct.	1,5	0,3	-1,2

Kilde: AE på baggrund af Økonomisk Redegørelse (ØR) fra hhv. august 2012 og december 2012.

Ud fra kvartalsprofilen fra de tre første kvartaler af 2012 er det ikke urealistisk at nå en realvækst på 0,3 pct. i 2012 – dog kræver det en 4. kvartalsvækst på 0,8 pct. Men den stigende udgiftsprofil gennem 2012 er overraskende, når der sammenlignes med den offentlige beskæftigelse, som er faldet gennem de første 10 måneder af 2012¹ – et fald som ses i alle opgørelser af den offentlige beskæftigelse. Det fremgår af figur 1.

Traditionelt er der en rimelig tæt sammenhæng mellem den offentlige beskæftigelse og det offentlige forbrug, eftersom to tredjedele af forbruget består af løn til offentligt ansatte, mens en tredjedel består af det offentlige vare- og tjenestekøb. At offentligt forbrug og beskæftigelse ikke følges ad i 2012 kan skyldes, at det hele er varekøb, men det er nok mere sandsynligt, at realvæksten er overvurderet og bliver nedjusteret i de kommende kvartaler.

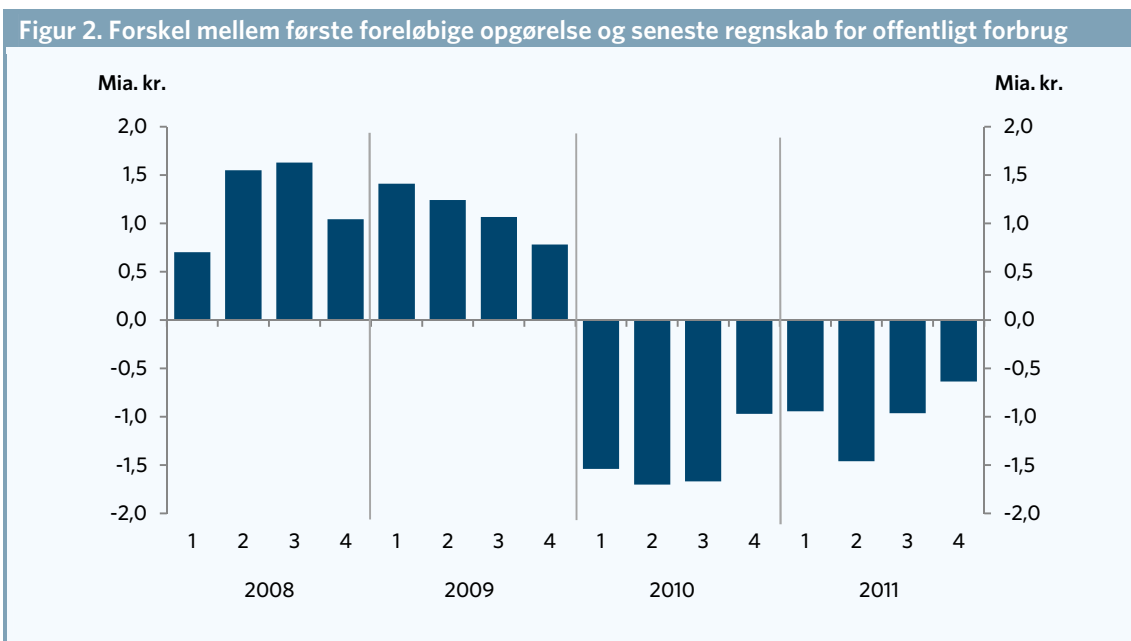

Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks nationalregnskab (sæsonkorrigeret).

¹ De seneste tal for kommunerne og regionernes løndatakontor (KRL.dk) peger dog på en opbremsning af faldet ind i 4. kvartal 2012.

At 2012 kan ende med et offentligt mindreforbrug, der er større end ØIM's skøn på 8 mia. kr., understøttes desuden af de systematiske og mærkbare justeringer fra de første foreløbige regnskabsopgørelser til de mere endelige regnskaber. Figur 2 viser revisionerne fra de første foreløbige regnskabsopgørelser af det offentlige forbrug i 2010 og 2011 til de seneste/endelige regnskabstal. Tallene er blevet nedrevideret hvert kvartal og blev i hele 2010 og 2011 nedrevideret med hhv. ca. 6 og 4 mia. kr. Hvis revisionerne fortsætter, men med den aftagende tendens, kan nedjusteringen i 2012 ende i omegnen 2 mia. kr. i 2012.

Det vil i så fald betyde, at ØIM's skøn af et offentligt mindreforbrug på 8 mia. kr. i 2012, baseret på de første foreløbige regnskabsopgørelser, kan ende med et mindreforbrug på 10 mia. kr. I så fald vil det svare til, at realvæksten i det offentlige forbrug i 2012 skal nedjusteres fra 0,3 pct. til ca. 0,0 pct.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks nationalregnskab (sæsonkorrigeret).

Det er en nyt, at kommuner, regioner og staten holder så meget igen, at de bruger mindre end budgetterne tillader. Den lave offentlige forbrugsvækst skal ses i lyset af en generel krisestemning, som har medført accept af offentlig smalkost og indførelsen af sanktioner over for bl.a. kommunerne ved overskridelse af budgetterne, som betyder, at kommunerne er forsigtige og måske også overforsigtige. Konsekvensen er bl.a., at den offentlige beskæftigelse er faldet med 24.000 personer fra 3. kvartal 2010 til 3. kvartal 2012.

Modstykket til underforbruget og beskæftigelsesfaldet i 2012 er en tilsvarende højere real forbrugsvækst i 2013 forudsat, at budgettet så nås i år. Den højere offentlige forbrugsvækst i 2013 skyldes ikke et højere udgiftsniveau i 2013, men alene at der er forudsat en indhentning af det offentlige underforbrug i 2012, således at det aftalte 2013-niveau nås.